

รายงาน SROI
โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานผลิตภัณฑ์พลังงาน
ตำบลบางกะเจ้า จังหวัดสมุทรปราการ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศศิอามา บุญคง
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิวัฒน์ จุฑาหะวงศ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศตวรรษ ทิพย์ผ่อง
4. อาจารย์ชายทอง ชุนหสุวรรณ
5. อาจารย์พีรพัฒน์ ใจงามดี
6. นางสาววรรณวิสาข์ สุกปลั่ง

1. ข้อมูลพื้นฐานของโครงการที่ประเมิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เป็นมหาวิทยาลัยรับใช้ชุมชนที่ได้ดำเนินโครงการพัฒนาชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง โดยมหาวิทยาลัยมีพื้นที่รับผิดชอบในกรุงเทพฯ 13 เขต และจังหวัดสมุทรปราการ 6 อำเภอ ในปีงบประมาณ 2567 กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาท้องถิ่นตามศักยภาพและความต้องการที่แท้จริงของ

ชุมชน ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาท้องถิ่นตามศักยภาพ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่นให้สมาชิกในชุมชนได้นำความรู้ภูมิปัญญาและทรัพยากรในท้องถิ่นมาพัฒนาเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชน ส่งผลต่อการสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และความเจริญทางเศรษฐกิจ สอดคล้องกับโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่รัฐบาลดำเนินการทั่วภูมิภาค เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงจัดโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่นขึ้น เพื่อพัฒนาสินค้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบทั้งในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรปราการ ให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับสามารถแข่งขันได้ ช่วยให้ธุรกิจมีความมั่นคงสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนต่อไป

วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพตามวิถีบางกะเจ้า ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นพื้นที่สีเขียวมีความหลากหลายทางชีวภาพรวมทั้งพืชพื้นถิ่น อาทิเช่น ต้นปรัง ต้นลำพู ลำแพน พืชสมุนไพรและพืชผักจำนวนมาก ต้นพืชผักเป็นไม้พุ่ม ใบอ่อนมีสีเหลืองออกชมพู ดอกมีห้ากลีบ ออกเป็นพุ่ม ผลอ่อนมีสีชมพูเมื่อผลแก่มีสีม่วงแดง น้ำออกสีม่วงแดง ซึ่งสีม่วงแดงมีสารประกอบของฟีนอล (Phenolic) สารสีม่วงแดงพบว่ามีสารแอนโทไซยานิน (Anthocyanin) ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นสารต้านอนุมูลอิสระ (Antioxidant) สามารถละลายในน้ำ และมีคุณสมบัติประโยชน์มากมาย ชาวชุมชนในพื้นที่ได้นำยอดอ่อนมาทำเป็นผักเหนาะ ส่วนผลพืชผักนำมาคั้นสำหรับดื่มรับประทานในชีวิตประจำวัน

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีภารกิจในการบริการวิชาการ เพื่อพัฒนาสินค้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบในจังหวัดสมุทรปราการ มีความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์พืชพื้นถิ่นซึ่งมาจากผลพืชผัก ให้มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ สามารถแข่งขันได้ ช่วยให้ธุรกิจมีความมั่นคง สร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนต่อไป จึงจัดโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานผลิตภัณฑ์พืชผัก ตำบลบางกะเจ้า จังหวัดสมุทรปราการ เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพตามวิถีบางกะเจ้า ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ สร้างความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนทำให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในท้องตลาดและสามารถแข่งขันผลิตภัณฑ์ในตลาด ช่วยอาชีพ ทักษะ และเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนทำให้สามารถช่วยการแก้ไขปัญหาความยากจน ทำให้ธุรกิจมีความมั่นคงยั่งยืน ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อเป็นการเสริม

ตารางที่ 1 การดำเนินงานของโครงการยกระดับมาตรฐานชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ : การพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลิงกาสา

รายการ	รายละเอียด
1. รายละเอียดโครงการ	1.ชื่อโครงการ โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ปลิงกาสา ตำบลบางกระเจ้า จังหวัดสมุทรปราการ 2.ชื่อชุมชน/วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพตามวิถีบางกระเจ้า ตำบลบางกระเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
2. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567
3. งบประมาณ	305,000 (287,642) บาท
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาคุณภาพและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น
5. ผลผลิต	1. พัฒนาผลิตภัณฑ์จากปลิงกาสา นวัตกรรมองค์ความรู้และภูมิปัญญาไทยที่ยกระดับเศรษฐกิจชุมชนฐานรากและขยายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์/ชุมชน 2. มีฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ชุมชนที่โดดเด่นใน E-Market place และ RJ 38 3. พัฒนาผลงานเผยแพร่ตีพิมพ์ TCI 2 อย่างน้อยจำนวน 1 ชิ้น 4. ผลิตภัณฑ์ชุมชนได้รับการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการใหม่ หรือวิสาหกิจชุมชน
6. ผลลัพธ์	1. ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้รับการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน และรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10

รายการ	รายละเอียด
7. ผลกระทบ	1. วิชาทฤษฎีชุมชนการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพตามวิถีบางกะเจ้า ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2. เกษตรผู้ปลูกพื้ลังกาสา 3. สมาชิกในชุมชน 4. ร้านค้าในชุมชนและร้านค้าในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ 5. นักท่องเที่ยว 6. สถานประกอบการ เช่น โฮมสเตย์ 7. กลุ่มบุคคล คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เช่น อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา
8. ผู้ใช้ประโยชน์	1. วิชาทฤษฎีชุมชนการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพตามวิถีบางกะเจ้า ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2. อาจารย์และนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

2. เส้นทางผลกระทบทางสังคมของโครงการ (Social Impact Pathway)

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ปัจจัยนำเข้า (Input)	กิจกรรม (Activities)	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcomes)
1. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	1.บุคลากร -อาจารย์ จำนวน 5 คน -เจ้าหน้าที่ จำนวน 1 คน * งบประมาณในการดำเนินกิจกรรม จำนวน 287,642 บาท	จัดประชุมและดำเนินโครงการต่าง ๆ ดังนี้ 1. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้ลังกาสา ครั้งที่ 1 2. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้ลังกาสา ครั้งที่ 2 3. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้ลังกาสา ครั้งที่ 3	1. พัฒนาผลงานเผยแพร่ตีพิมพ์ TCI 2 อย่างน้อย จำนวน 2 ชิ้น (อยู่ระหว่างการดำเนินการ)	1. บทความวิจัย จำนวน 2 เรื่อง

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ปัจจัยนำเข้า (Input)	กิจกรรม (Activities)	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcomes)
		5. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลิงกาสา ครั้งที่ 4 6. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการแพลตฟอร์มออนไลน์และการประเมินผลตอบแทนทางสังคม 7. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการประเมินผลตอบแทนทางสังคม 8. โครงการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์		
2. ผู้เชี่ยวชาญคอมพิวเตอร์และการสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์	2. บุคลากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านคอมพิวเตอร์และการสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์ จำนวน 1 คน	1.โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการแพลตฟอร์มออนไลน์และการประเมินผลตอบแทนทางสังคม	1. มีแพลตฟอร์มออนไลน์ รูปแบบ Tik Tok เฟสบุ๊ก อย่างน้อย 2 ช่องทาง	1. มีแพลตฟอร์มออนไลน์ รูปแบบ Tik Tok เฟสบุ๊ก จำนวน 5 ราย

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ปัจจัยนำเข้า (Input)	กิจกรรม (Activities)	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcomes)
3.เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	* ปัจจัยการผลิต ได้แก่ - เมล็ดพันธุ์ - ปุ๋ยอินทรีย์ - แรงงาน * ค่าน้ำมันที่ใช้ในการเกษตร: - ปลั๊กการสา	* การรวมกลุ่มทำเกษตรอินทรีย์ในชุมชนบางกะเจ้า เพื่อปลูกปลั๊กการสา และการสร้างแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรปลอดสาร รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มเครือข่าย * การเข้าโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกปลั๊กการสา การดูแลรักษาและการใส่ปุ๋ย การขยายพันธุ์ การเก็บผลผลิต	* เกตรกรที่ปลูกปลั๊กการสา ในพื้นที่ชุมชนบางกะเจ้า มีจำนวน 30 ครัวเรือน - หมู่ที่ 1 จำนวน 2 ครัวเรือน - หมู่ที่ 3 จำนวน 8 ครัวเรือน - หมู่ที่ 6 จำนวน 4 ครัวเรือน - ตำบลบางกะเจ้า จำนวน 17 ครัวเรือน	* สุขภาพร่างกายของเกษตรกรดีขึ้น * รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น * ความรู้ในการจัดการปลูกพืชปลั๊กการสาเพิ่มขึ้น * ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวดีขึ้น
4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : อบต. บางกะเจ้า	* งบประมาณในการจัดประชุม และจัดกิจกรรม อบรมให้ความรู้ทักษะ * แรงงานของเจ้าหน้าที่ อบต. บางกะเจ้า	* การจัดกิจกรรม อบรมให้ความรู้แก่สมาชิก เช่น - อบรมการใช้ชีวิตตามแบบเศรษฐกิจพอเพียง - อบรมการทำปุ๋ยหมัก - อบรมการทำบัญชีครัวเรือน - อบรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลั๊กการสา: การต้มน้ำปลั๊กการสา โดยเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้	เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : อบต. บางกะเจ้า จำนวน 5 คน	* อบต.ประหยัดต้นทุนในการปลูกปลั๊กการสา * บุคลากรของ อบต. มีความรู้เพิ่มขึ้น

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ปัจจัยนำเข้า (Input)	กิจกรรม (Activities)	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcomes)
5.วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพตามวิถีบางกระเจ้า	* งบประมาณในการจัดประชุมและโครงการอบรมให้ความรู้และทักษะ * แรงงานของคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพตามวิถีบางกระเจ้า	* การจัดประชุมประชาคมระดับหมู่บ้านของตำบลบางกะเจ้าเพื่อสร้างความรู้และเข้าใจโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับพื้ล้งกาสา * การจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับพื้ล้งกาสา - โครงการปลูกต้นกล้าพื้ล้งกาสา - โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการแปรรูปจากพื้ล้งกาสา - น้ำพื้ล้งกาสาเข้มข้น - น้ำพื้ล้งกาสา น้ำผึ้งมะนาว - แยมพื้ล้งกาสา - การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และโลโก้ - การสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์ - โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการประเมินผลตอบแทนเชิงสังคม (Social Return of Investment: SROI)	* กลุ่มเกษตรกรที่ปลูกต้นพื้ล้งกาสาในพื้นที่ตำบลบางกระเจ้า 31ครัวเรือน - หมู่ที่ 1 จำนวน 2 ครัวเรือน - หมู่ที่ 3 จำนวน 8 ครัวเรือน - หมู่ที่ 6 จำนวน 4 ครัวเรือน * กลุ่มแปรรูปพื้ล้งกาสา ในพื้นที่ตำบลบางกระเจ้ามีจำนวน 5 ครัวเรือน * กลุ่มแปรรูปพื้ล้งกาสา ในพื้นที่ตำบลบางกระเจ้ามีจำนวน 5 ครัวเรือน	* วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพตามวิถีบางกระเจ้าประหยัดต้นทุนในการอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนฯและสมาชิกในพื้นที่ตำบลบางกระเจ้า * บุคลากรของวิสาหกิจชุมชนมีความรู้เพิ่มขึ้น
6. ร้านค้า/ร้านอาหาร/โฮมสเตย์ (ชื่อร้าน) -ร้านสวัสดิการเจ้าหน้าที่ศรีนครเขื่อนขันธ์	*เงินสนับสนุนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ การอบรมเชิงปฏิบัติการแปรรูปพื้ล้งกาสา	*รับผลิตภัณฑ์แปรรูปพื้ล้งกาสา โดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพตามวิถีบางกระเจ้า	- ร้านค้า จำนวน 2 ร้าน - โฮมสเตย์ 1 ร้าน	*ต้นทุนในการจัดซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์แปรรูปพื้ล้งกาสา

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ปัจจัยนำเข้า (Input)	กิจกรรม (Activities)	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcomes)
		ในการจำหน่ายที่ร้านขายของร้านสวัสดิการเจ้าหน้าที่ศรีนครเขื่อนขันธ์ร้านเบเกอรี่		

2) ผลกระทบด้านสังคม

- การนำลูกปลังกาสาที่มีอยู่ในชุมชนมาพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ ทำให้สามารถนำลูกปลังกาสามาแปรรูปและขายเพื่อเพิ่มมูลค่าได้ และเพิ่มรายได้ให้คนในชุมชนได้
- ส่งผลให้ชุมชนมีกิจกรรมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการทำกิจกรรมร่วมกัน
- เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของชุมชน และภูมิปัญญาไทย ที่ยกระดับเศรษฐกิจชุมชนฐานราก

3) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

- ช่วยลดขยะที่เกิดจากการผลิตลูกปลังกาสาในชุมชนให้ลดลง และสามารถนำไปใช้เป็นปุ๋ยให้เกิดประโยชน์เพิ่มได้

3. การรายงานผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน Social Return On Investment: SROI)

ชื่อโครงการ :

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากมหาวิทยาลัย 305,000 บาท

มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ	บาท
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ ด้านเศรษฐกิจ	284,800
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ ด้านสังคม	48,679
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ ด้านสิ่งแวดล้อม	-
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ ด้านการศึกษา	840,160
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ	1,173,639.25
ผลตอบแทนทางสังคม (SROI) ของโครงการ	3.85

4. การรายงานความก้าวหน้าการเผยแพร่บทความวิจัย

1) บทความ เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำปลิงกาสาเข้มข้นและผลิตภัณฑ์น้ำปลิงกาสาผสมน้ำผึ้งมะนาวพร้อมดื่ม
อยู่ระหว่างการเรียบเรียงบทความและจะส่งเผยแพร่ในวารสาร.....
/ส่งบทความเผยแพร่ในวารสาร.....

2) บทความ เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์แยมปลิงกาสาเข้มข้นและผลิตภัณฑ์แยมปลิงกาสาผสมน้ำผึ้งมะนาว
พร้อมดื่ม อยู่ระหว่างการเรียบเรียงบทความและจะส่งเผยแพร่ในวารสาร.....
/ส่งบทความเผยแพร่ในวารสาร.....